

විඛත් = විභක්ති

(සං.විභක්ති) = (පා.විභක්ති) = (ඉ. Cases)

කිසියම් නාමපදයක් පිළිබඳ ව සම්පූර්ණ විග්‍රහයක් කළ හැකි පරිදි එය බෙද දැක්වීම විභක්ති මගින් සිදු කෙරේ. මෙම බෙදීම සිදු කරනු ලබන්නේ නාමයේ අගට යෙදෙන ප්‍රත්‍ය භාවිතයෙනි. නාමපද වරන්‍යාග්‍රීමේ දී එය කර්තෘ, කර්ම, කරණ ආදී වශයෙන් විභක්ති වශයෙන් සහ ඒකවචන, බහුවචන වශයෙන් බෙද දැක්වේ. ප්‍රත්‍ය යෙදී ඇති ආකාරයෙන් එම නාම පදයට අයත් විභක්තිය, වචනය හා ලිංගය තේරුම් ගත හැකි වේ.

විභක්ති යනු 'වි' පූර්ව ඛණ්ඩ (භාජන = බෙදීමෙහි) ධාතුවෙන් නිපන් 'ති' ප්‍රත්‍යන්ත නාම පදයකි. පාලි (විභක්ති) සහ සංස්කෘත (විභක්ති) භාෂාවන්හි ස්ත්‍රී ලිංගයෙහි ද සිංහලයෙහි (විඛත්) නපුංසක ලිංගයෙහි ද මෙම නාමපදය යෙදේ.

සිංහලයෙහි සිදුත් සඟරා ව්‍යාකරණයෙහි දැක්වෙන්නේ 'නාමයකින් පරව බෙදනු ලබන කොටස විභක්ති' වශයෙනි.

'නමින් පර ව බෙදනුයේ විඛත් නම්' (සිදුත් සඟරා)

සංස්කෘත ව්‍යාකරණයෙහි විභක්ති හඳුන්වා ඇත්තේ 'කර්තෘ, කර්ම ආදී අර්ථ සඳහා යමක් බෙදනු ලැබෙත් ද එය විභක්ති' වශයෙනි.

'විභජ්‍යන්තෙ කර්තෘකර්මාර්ථාය යා සා විභක්ති:' (සාරස්වත ටීකාව) වේ.

පාලි රූපසිද්ධි ව්‍යාකරණයට අනුව 'කර්මාදී වශයෙන් ද ඒකවචනාදී වශයෙන් ද ලිංගාර්ථය බෙද දැක්වෙනුයේ විභක්ති යනුවෙනි'.

'කම්මාදිවසෙන එකත්තාදිවසෙන ව ලිංගඤ්චං විභජන්තී'ති විභත්තියො' (මහාරූපසිද්ධි)

පාලි, සංස්කෘත යන මාතෘභාෂාගත ක්‍රමයට අනුගත ව සිංහලයෙහි විභක්ති සතකි. විස්තරාත්මක ක්‍රමයට නවයකි. මෙකී විභක්තිවලින් ප්‍රථමා හා ආලපන විභක්ති උක්ත වශයෙන් ද සෙසු විභක්ති අනුක්ත වශයෙන් ද සැලකේ. ඒවා මෙසේ දැක්විය හැකි ය.

සිංහල	පාලි	සංස්කෘත	ඉංග්‍රීසි
ප්‍රථමා විභක්තිය (පෙර විඛත්)	පඨමා විභක්ති	ප්‍රථමා විභක්ති	Nominative
කර්ම විභක්තිය (කම් විඛත්)	දුතියා විභක්ති	ද්විතියා විභක්ති	Accusative / Objective
කර්තෘ විභක්තිය (කතු විඛත්)	තතියා විභක්ති	තෘතියා විභක්ති	Ablative of Agent
කරණ විභක්තිය (කරණ විඛත්)	කරණ විභක්ති	කරණ විභක්ති	Ablative of Instrument
සම්ප්‍රදාන විභක්තිය (සපදන් විඛත්)	චතුත්ථි විභක්ති	චතුර්ථි විභක්ති	Dative
අවධි විභක්තිය (අවදි විඛත්)	පඤ්චමි විභක්ති	පඤ්චමි විභක්ති	Ablative of Separation
සම්බන්ධ විභක්තිය (සබද විඛත්)	ඡට්ඨි විභක්ති	ඡෂ්ඨි විභක්ති	Possessive / Genitive
ආධාර විභක්තිය (අදර විඛත්)	සත්තමි විභක්ති	සප්තමි විභක්ති	Locative
ආලපන විභක්තිය (අලප් විඛත්)	ආලපන විභක්ති	සම්බෝධන විභක්ති	Vocative

නාමපද වරන්තැඟීමේ දී සිංහල භාෂාවේ දැනට භාවිත වන ප්‍රත්‍ය හා ඊට සම්බන්ධ නිපාත පද

විඛ්‍ය (විභක්ති)	ඒකවචන ප්‍රත්‍ය	බහුවචන ප්‍රත්‍ය
පෙර (ප්‍රථම)	අ, ආ, ඒ, අක්, එක්, ඉ	ඕ හු, උ, වල්, එක්, අක්
කම් (කර්ම)	අ, ආ, උ, හු, අක, එකු, අක්	අන්, උන්,න්, වල්, එකු, අක්
කතු (කර්තෘ)	අ, ආ, උහු, අක, එකු, අක් (විසින්)	අන්, උන්, න්, වල්, එකු, අක් (විසින්)
කරණ (කරණ)	එන්, ඉන්, එති, ඉති, නෙන්	ඉන්, ඉති, එන්, එති, නෙන්, නිති
සපදන් (සම්ප්‍රදන)	අට, ආට, ට, උට, හට, හුට	අන්ට, අනට, උන්ට, අන්හට, උන්හට, න්හට, න්නට, වලට
අවදි (අවධි)	ඉන්, එක්, නෙන, නෙති, අගෙන්	ආගෙන්, ගෙන්, උන්ගෙන්, අන්ගෙන්, වලින්, නගෙන්
සබද (සම්බන්ධ)	අගේ, උගේ, හුගේ,ගේ, ඒ, අ, උ, හු	උන්ගේ, අන්ගේ, න්ගේ, අන්, උන්, න්, ඒ, වල
අදර (ආධාර)	අ, ඒ, එහි, හි, ඇ (තුළ, මත, කෙරෙහි)	අන්හි, වල (තුළ, මත, කෙරෙහි)
අලප් (ආලපන)	අ, ආ, ඒ, ඇ, උනි, නි, එනි	උනි, නි, ඕ

විභක්ති යෙදෙන අයුරු

♥ ප්‍රථමා විභක්තිය

කිසියම් නාමපදයක් ප්‍රථමා විභක්තියෙන් සිටින අවස්ථා කිහිපයකි. ඒවා නම් :

1. කර්තෘකාරක වාක්‍යයක උක්ත කර්තෘ දැක්වීම

මිනිසා වැඩ කරයි.	ලමයි පොත් පාඩම් කළහ.
මම බුදුන් වදින්නෙමි.	මව දරුවා නැළවුවා ය.

2. කර්මකාරක වාක්‍යයක උක්ත කර්මය දැක්වීම

පියා විසින් දරුවෝ රකිනු ලැබෙති. මව විසින් පුතෙක් පෝෂණය කරනු ලබන්නේ ය.
ගුරුවරයකු විසින් තොපි උගන්වනු ලබන්නෙහු. අප විසින් ළදරියක් සනසනු ලැබුවා ය.

3. සමීකරණ වාක්‍යයක ආධ්‍යාන ස්ථානයෙහි යෙදීම

පොහොසත්තු ධනවත්තු ය.	ගුරුවරයා උගතෙක් ය.
මව්පියවරු ආදර්ශවන්තයෝ ය.	රජවරු බෝසත්වරු ය.

4. වෙයි යන ක්‍රියාවෙහි පූරකයක් සේ යෙදීම

සිල්වත්තු ගුණවන්තයෝ වෙති.	බෝධිසත්ත්වයා පරිත්‍යාගශීලියෙක් වන්නේ ය.
මම නැණවතෙක් වූයෙමි.	තොපි කවරෙක් වූවාහු ද?

5. කිසියම් නාමපදයක ලිංගාර්ථය හෙවත් අර්ථමාත්‍රය දැක්වීම

දුව, පුතා, මව, පියා, දෙවියා, පක්ෂියා, බල්ලා, කිඹුලා

6. උක්ත විභක්තික සංඛ්‍යාවාවී පද සමග යෙදීම

ලමයි දෙදෙනෙක් සිල් ගත්හ. දෙව්වරු සිව්දෙනෙක් බණ අසන්නාහ.
මව්වරු දසදෙනෙක් දන් දෙති. අපි සදෙනෙක් පැවිදි වූයෙමු.

♥ කර්ම විභක්තිය

1. කර්තෘකාරක සකර්මක වාක්‍යයක කර්මය දැක්වීම

අපි සතුන් සුරකිමු. ලමයි අකුරු ලියූහ.
දූරියක් බෝනික්කකු නැළවූවා ය. මම බුදුන් වදින්නෙමි.

2. අනුවාක්‍යාංශයක යෙදෙන කෘදන්තයක හෝ කාලාර්ථ අසම්භාව්‍ය ක්‍රියාවක හෝ උක්තය දැක්වීම

මිනිසුන් ජීවත් වන්නේ දුකෙනි. මව්වරුන් දරුවන් රකින්නේ සෙනෙහසිනි.
කියන උන් මෙතෙපල ආයෙය ඇදුරු ගුත්තිල. අප මෙහි සිටින බව ඔවුහු දනිති.
තම සිසුන් මැනවින් ඉගෙන ගන්නා බව දැක ගුරුවරු සතුටු වූහ.

3. බොහෝ නිපාත පද සමග ඊට පෙරටුව යෙදෙන නාමපද දැක්වීම

ත්, හෝ, ද ආදි නිපාත පද කිහිපයක් හැරුණු විට බොහෝ නිපාත පද සමග නාමපද යෙදෙන්නේ කර්ම විභක්තියෙනි.

අතර, අතරත, අතුරින්, සදහා, අරහයා, පිණිස, ලෙස, සේ, මෙන්, වැනි, බඳු, සෙයින්, එව්, අයුරු, විනා, මිස, මුත්, හැර, හැරපියා, වෙත, ළඟ, කරා, කෙරෙහි, පිළිබඳ, සම්බන්ධයෙන්, ගැන, වෙනුවෙන්, වෙනුවට, තුළ, පිට, මත, අනුව, ප්‍රමුඛ,

අප වෙනුවෙන් අපි උදව් කරමු. ඇතැමෙක් සුදනන් මෙන් හැසිරෙති.
ඔහු මිනිසුන් කරා යන්නේ ය. විදුහල්පතිතුමා සිසුන් සමග සාකච්ඡා කළේ ය.

4. අනුක්ත විභක්තික සංඛ්‍යාවාවී පද සමග

මම ලමයින් දෙදෙනකු දුටුවෙමි. මුනිවරයා මුවන් තිදෙනකු ඇසුරු කරයි.

5. සංශයාර්ථ අනුවාක්‍යාංශයක උක්තය

අප බොරු කියති'යි ඔහු සිතුවේ ය. ඔවුන් ගී ගයති'යි අපි නොසිතමු.

6. ප්‍රයෝජ්‍ය ක්‍රියාවක් කරන කර්තෘ හඟවන නාමය

ගුරුතුමා සිසුන් ලවා අකුරු ලියවයි. ඔහු මා ලවා ගී කියවී ය.

7. යුතු ය, හැක, ඇත ආදී උපකාරක ක්‍රියාරූපවල කර්තෘ දැක්වීම

අප දැන් නික්මිය යුතු ය.   ඔවුන් අප මුලා කළ හැක.
රටවැසියන් යහතින් වෙසෙනු ඇත.   මිනිසුන් නුවර ගොස් නැත.

♥ කර්තෘ විභක්තිය

කර්ම විභක්ති රූපයට සමාන රූපයට වෛකල්පික වශයෙන් 'විසින්' යන නිපාතය යෙදීමෙන් කර්තෘ විභක්ති පද සාදා ගැනේ. මෙම විභක්ති ස්වරූපය යෙදෙන අවස්ථා කිහිපයකි. එනම්.

1. කර්මකාරක වාක්‍යයක අනුක්‍රම කර්තෘ, කර්තෘ විභක්තියෙන් යෙදේ.

සැදූහැවතුන් විසින් බුදුහිමි පුදනු ලැබේ.   පියවරුන් විසින් දරුවෝ රකිනු ලැබෙති.

2. යුතු, යුතු ය, හැකි, හැකි ය යන උපකාරක පද සහිත ආධ්‍යාතවල කර්තෘ දැක්වීම

ගිහියන් විසින් කළ යුතු ඇතැම් දෑ භික්ෂූන් විසින් නොකළ යුතු ය.
ඔවුන් විසින් නොකළ හැකි දෑ ම විසින් කළ හැකි ය.

3. සභාර්ථයෙහි එන සමග, හා, සහ, කැටුව යන නිපාත සමග යෙදීම

බුදුහිමි භික්ෂූන් සමග ජේතවනයට වඩියි.   අපි ඔවුන් හා තරහ නොවන්නෙමු.
මව දරුවන් කැටුව රෝහලට ගියා ය.

♥ කරණ විභක්තිය

1. ආකාර අර්ථයෙහි

උපාසක තෙමේ දැහැමින් දිවිගෙවයි.   රථය වේගයෙන් යයි.

2. ක්‍රියා සිද්ධිය සඳහා ආධාර වන උපකරණය ප්‍රකාශ වන නාමය දැක්වීම

ළමයා පෑනෙන් ලියයි.   ගුරුවරයා වේවැලෙන් තලයි.

3. යුක්තාර්ථයෙහි

රුක්හු මලින් බබලති.   වනය පක්ෂීන්ගෙන් පිරී ඇත.

4. මාර්ග, වාහන ආදිය දැක්වීම

අතුරු මාවතින් සතුරෝ පලා ගියහ.   කුමරා අස්ඊයෙන් නුවරට පිවිසෙන්නේ ය.

5. මාධ්‍ය, ආකෘති ආදී අර්ථයන්හි

කුමරිය දසියගේ කණින් ඇද්ද ය. ගැහැනිය නොයෙක් රටාවන්ගෙන් පැළුරු වියයි.

6. කාලාර්ථයෙහි

යහපත් දරුවෝ පාන්දරින් පිබිඳෙයි. සිටුවරයා රැයකින් වෙහෙරට ළඟා විය.

7. හේත්වර්ථයෙහි

බෙහෙතින් රෝගියා සුව විය. බුදුරදුන්ගේ ඔවදනින් හික්ෂුව සුමගට පත්විය.

8. එල ප්‍රයෝජන ආදී අර්ථ සම්බන්ධයෙහි

ධනයෙන් පරලොවට එලයක් නැත. ඉගෙනුමෙන් විනයවත් බව ලැබේ.

9. කිසියම් නිශ්චිත කාලයකින් ප්‍රයෝජන ලැබෙන බව දැක්වීම

දෙමසකින් නිවස සාදා නිම විය. සිව්වසරකින් උපාධිය ලැබුණි.

10. ප්‍රමාණාර්ථයෙහි

දෙළොස් මසකින් වසර සපිරේ. කලය ජලයෙන් පිරීයයි.

11. ආධාර අර්ථයෙහි

මිනිසා නදියෙන් ගමන් කරයි. දෙව්වරු අහසින් යති.

12. කර්මාර්ථයෙහි

උවැසිය මලින් පුදයි. ගෝතමිය බුදුරදුන් විවරයෙන් පවරයි.

♥ සම්ප්‍රදාන විභක්තිය

1. යමක් මනාකොට දීමේ දී එය ලබන්නා

සිටුකුමා මහසගනට දන් දෙයි. ගෙහිමියා යදියාට බත් දෙයි.

2. ඇතැම් නිරුක්තියාහක/ කර්මකාරක/ භාවකාරක ක්‍රියාවල අනුක්ත කර්තෘ දැක්වීම

මට මව්ගුණ දැනිණ. දරුවාට බෙහෙත් පෙවිණි.

මට හැඬිණි.

3. ගමනාර්ථ ක්‍රියා සමඟ ස්ථානය හෝ තත්ත්වය දැක්වීම

සුදෙවුන් රජු නිවනට පත්විය. කම්කරුවා නිවසට යයි.

4. කරණාර්ථයෙහි

පිහියට අත කැපෙයි.

ගින්නට වනය දූවෙයි.

5. කාලය /වේලාව දැක්වීමෙහි

උදයට මල් පිපෙයි.

රැයට සඳ පායයි.

6. පිණිස / සඳහා යන අර්ථයන්හි

අනාගතයට ඉතිරි කළ යුතු ය.

සත්පුරුෂයෝ විනෝදයට අනුන්ට හිරිහැර නොකරති.

7. ආශංසන, නමස්කාර, නින්ද, ප්‍රශංසා, ද්වේෂ, කෝප ආදී පද සම්බන්ධයෙහි

මව්පියන්ට සෙත්වේවා.

මම තෙරුවනට නමස්කාර කරමි.

අසරණයන්ට නින්ද නොකරනු.

ජනපති ජයග්‍රාහකයන්ට ප්‍රශංසා කළේ ය.

ඇතැමෙක් ධනවතුනට ද්වේෂ කරති.

ගෘහපතියා දසියට කිපෙයි.

8. ආධාරාර්ථයෙහි

වැසිකලට ළමයි ලෙඩ වෙති.

වෙදමහතා ලෙඩට බෙහෙත් දෙයි.

9. අදළ, අනුකූලව, අනුව, සම්බන්ධ අර්ථයන්හි

පැවිදිකමට අදළ/ අනුකූල/ අනුව/ සම්බන්ධ සියල්ල පැවිද්දන් විසින් උගත යුතු ය.

ඉගෙනුමට අදළ/ අනුකූලව / අනුව / සම්බන්ධ කටයුතු දුෂ්කර ය.

10. විෂය යෝගයෙහි

සමන් ගණිතයට දක්ෂ ය.

අක්කා ඉවීමට රුවි ය.

නිමල් වැඩට හොර ය.

11. සීමා නිර්දේශයෙහි

කොළඹට නුදුරින් වරායක් ඇත.

පන්සලට ඉහළින් දැගැබක් තිබේ.

12. අයිතිය හැඟවීමෙහි

ලංකාවට ඉතිහාසයක් ඇත.

මවට දරුවන් ඇත.

13. උචිතාර්ථයෙහි

ඔහු අපට ගැළපේ.

ළදරුවන්ට මව්කිරි උචිත ය.

14. වාර ගණනයෙහි

දවසට දෙවරක් මේ බෙහෙත බොන්න.

මම සතියකට වරක් ගෙදර යමි.

♥ අවධි විභක්තිය

‘අවධි’ යනු ‘සීමා’ යන අර්ථයයි. වෙන්වීම් සහ බියවීම් අර්ථ සඳහා මෙම විභක්ත භාවිත වේ.

1. යමකින් යමක් වෙන් වීමේ දී ස්ථිර ව පවත්නා දෙය

ගසින් ගෙඩිය ගිලිහෙයි.

කුමරා අසු පිටින් වැටෙයි.

2. ඇසීම, ගැනීම, ඉගෙනීම, ප්‍රශ්නකිරීම, ඉල්ලීම ආදී ක්‍රියා සම්බන්ධයෙනි

අනඳ හිමි බුදුරදුන්ගෙන් බණ ඇසුවේ ය.

සිගන්තා සිටුවරයාගෙන් මුදල් ගනියි.

කුමරා ගුරුවරයාගෙන් ශිල්ප උගනී.

පොලීසිය සොරාගෙන් ප්‍රශ්න කරයි.

සිසුවා විදුහල්පතිගෙන් සමාව ඉල්ලයි.

3. යමක මූලාශ්‍රය දැක්වීමේ දී

ලෝභයෙන් ක්‍රෝධය උපදී.

තෘෂ්ණාවෙන් දුක උපදී.

4. නිර්ධාරණාර්ථයෙනි

හික්ෂුන්ගෙන් සැරියුත් හිමි ප්‍රඥාධික ය.

දයකයන්ගෙන් අනේපිඬු සිටු අග්‍ර ය.

5. තොරවීම, වෙන්වීම

ධර්මයෙන් තොර ජීවිතය උතුම් නොවේ.

මව්පියන්ගෙන් වෙන්වීම දුක්සහගත ය.

6. පෙර, පසු, ඉහත, පිට, ඉහළ, පහළ, ඔබ්බෙනි, අනතුරුව ආදී පද සම්බන්ධයෙනි

බුදුපදවියෙන් පෙර රහත්හු නොසිටියහ.

බුද්ධපරිනිර්වාණයෙන් පසු සංගායනා පැවැත්විණි.

මේ ජීවිතයෙනි ඉහත ජීවිත පැවැතිණි.

මවගෙන් නොඅසා නිවසින් පිට නොවන්න.

තව්තිසාවෙන් ඉහළ දෙව්ලොව පහක් ඇත.

මිනිස් ලොවින් පහළ මගඵලලාභීන් නැත.

ගමෙන් ඔබ්බෙනි වනයයි.

සභාවෙන් අනතුරුව පිරිස විසිර ගියහ.

7. දිශා වාචිත්වය

මාලිගාවෙන් උතුරට කන්දකි.

කොළඹින් දකුණට දුම්රිය මාවතකි.

8. එතෙරවීම, සමත්වීම, දිනීම, පැරදීම ආදී අර්ථවාචක පද සම්බන්ධයෙනි

පටාවාරාව ගඟින් එතෙර වූවා ය.

සමන් විභාගයෙන් සමත්විය.

තරගයෙන් දිනීම පහසු නොවේ.

රජු සටනින් පැරදී වනගත විය.

9. සීමාර්ථය දක්වෙන තෙක්, දක්වා යන පදයෝගයෙහි

මරණය තෙක් පන්සිල් නොකඩමි.

කඩවත දක්වා මාර්ගය පුළුල් ය.

10. යමකින් හෝ යමෙකුගෙන් බියවීම දැක්වීම සඳහා

මිනිස්සු මරණයෙන් තැති ගනිති.

දරුවා අකුණුසැරෙන් බිය වෙයි.

♥ සම්බන්ධ විභක්තිය

1. අයිතිය, ස්වාමිත්වය දැක්වීමෙහි

බුදුන්ගේ ශ්‍රාවකයෝ බොරු නොකියති.

රජුගේ පුත්තු මැනැවින් උගනිති.

ගමේ මිනිස්සු දැනුමින් වෙසෙති.

රජයේ දේපොළ විනාශ නොකළ යුතු ය.

2. කෘදන්ත නාමයන්ගේ විශේෂණ වශයෙන්

මගේ හැඬීම අසා මව වේගයෙන් ආවාය.

ඇයගේ නැටුම සැමගේ සිත්ගනි.

රජය ඔවුන්ගේ පහරදීම හෙළා දකියි.

මව්පියන්ගේ දැකීම සතුට ගෙනදේ.

3. අවධි අර්ථයෙහි

බෙරයේ හඬ බිය ගෙනදුණි.

මැණිකේ කාන්තිය අවට බබළයි.

4. පිණිස, වෙනුවෙන් යන අර්ථයන්හි

මළවුන්ගේ දනය කෘතවේදී පින්කමකි.

මව්පියන්ගේ යුතුකම් කළ යුතු ය.

5. ප්‍රමාණාර්ථයෙහි

රුපියලේ අගය වේගයෙන් පහළ යයි.

සිරුරේ ප්‍රමාණය බඹයේ පමණ ය.

6. ලැබීම, දීම ආදී අර්ථවාචක පද සම්බන්ධයෙහි සම්ප්‍රදනාර්ථයෙහි

කිරි අම්මාවරුන්ගේ දනය අප විසින් පැවැත්විණ.

රජුගේ සේනාවෝ යුද පිණිස එළඹියහ.

♥ ආධාර විභක්තිය

1. කර්තෘට හෝ කර්මයට සම්බන්ධ වන ක්‍රියාවෙහි සිදුවීමට ආධාර වන පදාර්ථය ගමෙහි මිනිස්සු ගොවියෝ වෙති. සිගන්තා අම්බලමෙහි නිදයි.

2. කාලාර්ථයෙහි බෝසත්හු වෙසක් පොහොද බුදු වූහ. දිනෙකැ ජය නියත මහජන සම්පත.

3. නිර්ධාරණාර්ථයෙහි හික්ෂුන් අතරෙහි මහකසුප් හිමි ධුතංගධාරී ය. මිනිසුන් අතර සුදනා යහපති.

4. නිපුණ, දක්ෂ ආදි පද සමග විෂය යෝගයෙහි ඔහු භාෂාඥනයෙහි නිපුණ ය. අනඳ හිමි ධර්මදේශනයෙහි දක්ෂ ය.

5. ක්‍රියාවට ඉම වූ පදය අනික් පදයක එක්වීමෙහි බරණැස සිට මම ආමි. හික්ෂුව නුවර සිට පැමිණෙයි.

6. දී, කෙරෙහි ආදි නිපාත යෝගයෙහි කොළඹ දී දරුවෙක් අතුරුදහන් වෙයි. සියලු සතුන් කෙරෙහි මෙත් වඩන්න.

7. පිණිස, සඳහා යන අර්ථයෙහි. වැද්ද දිනපතා දඩයමෙහි යයි. අය්යා වෙළෙඳමෙහි යන්නේ ය.

8. යෙදීම, නිරතවීම, ආශාවීම, පිහිටීම, හැසිරීම ආදි පද සම්බන්ධයෙහි. සසරින් එතෙර වනු පිණිස ගුණයෙහි යෙදී, වීර්යයෙහි නිරත ව නිවනෙහි ලොල් ව ශීලයෙහි පිහිටා ධර්මයෙහි හැසිරෙන්න.

9. සම්පාර්ථයෙහි වෙතැ, කෙරෙහි යන නිපාත යෝගයෙහි රහතුන් වෙතැ දන් දෙව. බුදුන් කෙරෙහි සැදහැ උපදවන්න.

♥ ආලපන විභක්තිය

1. ආමන්ත්‍රණයෙහි

මෙහිදී ඒකවචනයෙහි ලා අ, ආ, ඒ, ඕ, නෙහි, අනි යන ප්‍රත්‍ය නාමයට එක් වේ.

පුත, මැනැවින් සිල්ප උගනිව.	දරුව, බොරු නොකියව.
දරුවා, කුමක් කෙළෙහි.	මරුවා, වහා පලා යව.
අක්කේ, මට පොතක් දෙන්න.	අම්මේ, මට බඩගිනියි.
කොළුවෝ, මෙහෙ වර.	දරුවෝ, මට ඉන්න දීපන්.
පියාණෙනි, සමාවුව මැනැවි.	මෑණියනි, අපට පිහිට වන්න.

බහුවචනයේ දී අනි, ඉනි, එනි, නෙහි, උනි, නි, ඕ යන ප්‍රත්‍ය නාමයන්ට එක් වේ.

දෙවියනි, අපට පිහිට වුව මැනැවි.	සහෝදරයිනි, මේ අහන්න.
දේශපාලකයිනි, රට නොකවු.	කොල්ලනි, බොරු නොකියවු.
මිනිස්සුනි, රට රකිවු.	ධනවත්නි, ලොවට වැඩ කරවු.

ඇතැම් තැනෙක ආලපන විභක්තෘන්ත පදයට මුලින් එම්බා, බොල, කොල ආදී නිපාත යෙදේ.

බොල දරුව, පොත් පාඩම් කරව.
 එම්බා මෙහෙකරුවනි, මැනැවින් වැඩ කරවු.
 කොල මුසිල, තෝ මෙතැනින් යව.